

ВІТЧИЗНЯНИЙ ТА ЗАРУБІЖНИЙ ДОСВІД РОЗВИТКУ ПРИРОДНИЧОЇ, ТЕХНОЛОГІЧНОЇ ТА ПРОФЕСІЙНОЇ ОСВІТИ

УДК 377.36

ІНФОРМАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ КОНСУЛЬТУВАННЯ МАЙБУТНІХ ДИЗАЙНЕРІВ З РОЗВИТКУ ПРОФЕСІЙНОЇ КАР'ЄРИ

Світлана АЛЕКСЄЄВА (Київ)

Стаття присвячена проблемі використання інформаційних технологій консультування майбутніх дизайнерів з розвитку професійної кар'єри, актуальність яких зумовлена специфічними особливостями дизайнерської діяльності. Обґрунтовано використання мережі Інтернет у процесі підготовки майбутніх дизайнерів до розвитку професійної кар'єри, зокрема: необхідності популяризації дизайн-продукту, презентації власної творчості у віртуальному середовищі, створення й використання творчого портфоліо тощо. Проаналізовано можливості і виявлено основні переваги впровадження мережі Інтернет у процес підготовки майбутніх дизайнерів. Розкрито роль інформаційних технологій на формування професійної свідомості майбутніх дизайнерів щодо усвідомлення власних можливостей у професійній кар'єрі, планування та прогнозування кар'єрної перспективи. Охарактеризовано можливості використання хмарних сервісів й блогів у процесі консультування майбутніх дизайнерів з розвитку професійної кар'єри.

Ключові слова: професійна кар'єра, інформаційні технології, мережеві технології, хмарні сервіси, блоги.

Постановка проблеми. Характерними рисами сучасного суспільства є зростання інформатизації в суспільних відносинах, підвищення ролі інформаційних ресурсів та інформаційних технологій.

Сучасна дизайн-освіта має використовувати інформаційні технології як навчальні та інформаційні послуги. Актуальність використання інформаційних технологій у підготовці майбутніх дизайнерів до розвитку професійної кар'єри зумовлена специфічними особливостями дизайнерської діяльності, зокрема: необхідністю популяризації дизайн-продукту, презентації власної творчості у віртуальному середовищі, створення й використання творчого портфоліо тощо.

В європейських країнах, рівень розвиненості інфраструктури дизайнерського простору значно відбивається на специфіці підготовки майбутніх фахівців до розвитку професійної кар'єри. Так, ринок праці країн ЄС обслуговується певною системою, починаючи з центрів професійної інформації та закінчуючи біржами праці, де налагоджена система центрів професійної інформації, що надають допомогу у плануванні професійної кар'єри, консультують щодо формування кар'єрних стратегій, послідовності заняття кар'єрних й професійних позицій. Хоча професійна кар'єра у дизайнерській сфері носить індивідуальний характер, але в країнах Європи розвинена «бінарна» система, що уможливило надання послуг з розвитку та управління професійною кар'єрою. Проблема консультування з розвитку професійної кар'єри майбутніх дизайнерів в Україні знаходиться на початку етапі дослідження, що підкреслює її актуальність.

Аналіз актуальних досліджень. Професійну кар'єру як траєкторію свого руху створює сама особистість і важливо підготувати майбутніх фахівців до успішної реалізації, навчити їх об'єктивності самооцінки індивідуальних навичок, ділових якостей, правильності визначення цілей кар'єри. Зокрема, проблему професійної кар'єри досліджували Ф. Арсланов [1], А. Борисюк [2], Р. Калениченко [3], М. Міропольська [4], Я. Чернишев [5]. Дослідники зазначають, що підготовку до розвитку професійної кар'єри має бути сконцентровано навколо питань розвитку особистості, його інтересів зорієнтованих на кар'єрне цілепокладання. А отже, налагодження системи консультування з розвитку кар'єри під час професійного навчання сприятиме підвищенню мобільності, конкурентоздатності майбутніх фахівців, допоможе у їхньому працевлаштуванні.

Мета статті є обґрунтування використання інформаційних технологій консультування майбутніх дизайнерів з розвитку професійної кар'єри.

Методи дослідження. Застосовано наступні методи дослідження: фактологічний метод (дослідження фактичних характеристик аналізованого явища шляхом безпосереднього емпіричного вивчення його змістовних особливостей та процесуальної специфіки); бібліографічний метод вивчення літератури, присвяченої консультуванню взагалі та Інтернет-консультуванню зокрема; метод порівняльного аналізу; інтерпретаційний метод.

Виклад основного матеріалу. Кар'єру розглядають як шлях до професійної досконалості, фахового досягнення, престижного соціального статусу та становища у суспільстві. Підготовка майбутніх дизайнерів до розвитку професійної кар'єри вимагає використання великої кількості наочних матеріалів та інтерактивних засобів, що в свою чергу позитивно сприяють кар'єрній активності у сфері дизайну

протягом професійного життя. Використання інформаційних технологій консультування з розвитку професійної кар'єри у процесі підготовки майбутніх дизайнерів сприятиме забезпеченню особистісно орієнтованого та диференційованого підходу, підвищенню пізнавальної активності за рахунок різноманітної відео- та аудіо інформації, використанню у навчанні здобутків новітніх дизайн-технологій, відбору кар'єро-орієнтованого змісту, удосконаленню навичок самостійної роботи в інформаційній мережі Інтернет, можливостей здійснювання самоконтролю.

Основні дидактичні властивості інформаційних технологій і функції Інтернету, як самої глобальної інформаційної та комунікаційної технології, полягають у можливостях інтерактивного характеру комунікації, забезпеченні дружнього інтерфейсу, роботи з мультимедіа, високої швидкості отримання інформаційної консультації. Зокрема, при консультуванні з розвитку професійної кар'єри можливо використання хмарних сервісів для кар'єрної освіти майбутніх дизайнерів. При налагодженні системи онлайн-консультування доцільним є використання блогів.

Проаналізуємо можливості використання інформаційних технологій у процесі підготовки майбутніх дизайнерів до розвитку професійної кар'єри. Відомо, що якісна підготовка майбутніх дизайнерів до розвитку професійної кар'єри значною мірою залежить від якості отриманих знань, наявності практичних навичок роботи з технологіями у сфері дизайну та передовими інформаційними системами. Особливого значення у професійній підготовці до розвитку кар'єри набувають хмарні технології як потужний інноваційний засіб для бізнесу.

Веб-орієнтовані хмарні технології мережі Інтернет використовуються для планування й управління проектами, надають можливості отримання довідкової інформації, швидкості обробки великих об'ємів даних для обґрунтованого прийняття дизайнерських рішень, побудови графіків, діаграм, опануванню значної кількості бізнес-додатків тощо. Прикладом, хмарних технологій мережі Інтернет щодо управління проектами є системи Microsoft Project, Spider Project, Gantter. Такі технології надають можливість створення нового проекту, або проекту з використанням шаблону, імпорту локального файлу або проекту, друку у різних форматах. Саме такі можливості важливі для дизайнерської діяльності, де створення дизайн-продукту відбувається в одних комп'ютерних програмах, а його презентація і реалізація в інших. За такого підходу веб-орієнтовані хмарні технології мережі Інтернет використовуються як для професійної досконалості майбутніх дизайнерів так і для популяризації готового дизайн-продукту, що безумовно сприятиме кар'єрному розвитку. Використання значної кількості дизайн-додатків з хмар потребує від майбутніх фахівців знання хмарних технологій і наявність практичних навичок роботи з сучасними бізнес-додатками й інформаційними системами у хмарах, а отже мають бути включені у програму підготовки до розвитку професійної кар'єри.

Важливою формою підготовки майбутніх дизайнерів до розвитку кар'єри є блоги. Блог – це безкоштовний особистісний веб-сайт, який легкий у користуванні і є специфічною формою організації спільноти користувачів навколо певного автора блога. Блог (англ. blog, від web log, «мережний журнал або щоденник подій») – це веб-сайт, основний вміст якого записи, що регулярно додаються, а це дає можливість швидко публікувати думки, отримувати коментарі на них, спілкуватися з людьми та багато чого іншого. Автор блога повинен постійно стежити за організацією матеріалів, створюючи зручну просту навігацію по архівах. Блоги розрізняють: за тематикою: персональні (особисті), тематичні блоги; за типом змісту: фотоблог, подкастинг (podcasting, скорочення від iPod и broadcasting) - розміщується аудіо та відео матеріали, також RSS канал для плеєрів, відеолог (vlog, «video blog») – розміщуються відеофайли, вставлені в спеціальний проигрыватель, моблог «мобильный блог» – оновлення інформації здійснюється віддалено з мобільного телефону або КПК.

Використання блогів як форми підготовки майбутніх дизайнерів до розвитку кар'єри є важливим аспектом цього процесу. Зокрема, мова йде про тематичні професійні блоги або професійні тематичні блоги.

Так, тематичні професійні блоги характеризуються високою відвідуваністю, регулярною та інтенсивною публікацією та поступовим, але впевненим знесоблюванням. Один з найяскравіших українських прикладів – Watcher. Тематичні професійні блоги можуть використовуватися майбутніми дизайнерами з метою реклами дизайн-продукту для певної професійної сфери. Тематичні професійні блоги ведуться професіоналами у певній сфері, при цьому автори ставляться до своїх ресурсів більш серйозно, ніж до “просто захоплення”: вони пишуть регулярно, корисно і надзвичайно цікаво. Такі блоги можуть виконувати різну роль: підтримувати основний бізнес автора, виступати своєрідним освітнім майданчиком, бути “центром підвищення кваліфікації” для блогера та його спільноти тощо. Один з найяскравіших прикладів є блог флеш-розробника та дизайнера Антона Карлова. Завести власні блоги можна на: LiveJournal (Живий Журнал), Блоггер від компанії Google. Створити акаунт на Google Завантажте браузер та відкрийте сайт: <https://www.blogger.com/start>. Натисніть на кнопку Створити блог і перейдете на сторінку Створити акаунт Google. Блоги, як інструмент навчання, мають три основні переваги: наявність автора, який виступає викладачем і може організувати процес навчання належним чином; наявність зворотного зв'язку між учасниками навчання; можливість легко візуалізувати деякі

навчальні матеріали. Цінність блога прямо пропорційна кількості та якості матеріалів, викладених у ньому.

Висновки та перспективи подальших наукових розвідок Використання інформаційних технологій консультування у процесі підготовки до розвитку професійної кар'єри спрямовано на формування у майбутніх дизайнерів самосвідомості, поглибленню розуміння власних здібностей і можливостей, формуванню ціннісного ставлення до професійної кар'єри, свого таланту, вмінь встановлювати та підтримувати контакт з майбутнім професійним середовищем. Такий підхід уможливорює шлях активної кар'єрної позиції, фахового зростання, накопичення професійної майстерності для побудови професійної кар'єри у галузі дизайну, так як набутий особистісний кар'єро-орієнтований досвід уможливорює індивідуальну кар'єрну самореалізацію фахівців у майбутній професійній діяльності.

БІБЛІОГРАФІЯ

1. Арсланов Ф. Г. Образ профессии как элемент карьерной ориентации в сознании учащихся в их профессиональном становлении / Арсланов Ф. Г., Соловьева Ю. В. // Пед. науки. – 2008. – № 2. – С. 129–131.
2. Борисюк А. С. Професійна кар'єра як соціально-психологічний феномен: [етапи, типи проф. кар'єри] / А. С. Борисюк // Проблеми заг. та пед. психології: зб. наук. пр. Ін-ту психології ім. Г. С. Костюка АПН України. – К., 2007. – Т. 9, ч. 4. – С. 94–101.
3. Калениченко Р. А. Психологічні аспекти індивідуальної кар'єри: [осн. мотиви, типи, стадії та етапи вибору кар'єри] / Р. А. Калениченко // Проблеми та перспективи формування нац. гуманіт.-техн. еліти: зб. наук. пр. / АПН України, Нац. техн. ун-т „Харк. політехн. ін-т”. – Х., 2006. – Вип. 9/10. – С. 129–135.
4. Міропольська М. А. Професійна орієнтація як основа формування та побудови професійної кар'єри / М. А. Міропольська // Бюл. Ін-ту підготов. кадрів держ. служби зайнятості України. – 2004. – № 2. – С. 17–19.
5. Чернышев Я.А. Понятие «профессиональная карьера» «сущностно-содержательная характеристика» / Я.А. Чернышев // Мир психологии. – 2007. – № 4. – С. 257–267.

ВІДОМОСТІ ПРО АВТОРА

Алексєєва Світлана Володимирівна – кандидат педагогічних наук, ст. науковий співробітник лабораторії професійної кар'єри Інституту професійно-технічної освіти НАПН України

Наукові інтереси: наукові теорії розвитку професійної кар'єри в сучасних концепціях професійної педагогіки; сучасні методики визначення професійної придатності майбутніх фахівців; тренінгові технології розвитку професійної кар'єри у процесі підготовки фахівців з дизайну.

УДК 377.35:687

ПІДГОТОВКА КВАЛІФІКОВАНИХ РОБІТНИКІВ ШВЕЙНОЇ ГАЛУЗІ В УКРАЇНІ (ХІ – ПОЧАТОК ХХ СТ.)

Ольга ЄЖОВА (Кіровоград)

Проаналізовані основні етапи розвитку системи підготовки кваліфікованих робітників швейної галузі в Україні. Узагальнена інформація щодо програм навчання рукоділля в жіночих навчальних закладах, починаючи з ХІ століття. Встановлено, що з початку ХІХ століття в Україні відкривались ремісничі училища для дітей нижчих чинів, які навчали швейній справі. Обґрунтовано, що до кінця ХІХ століття в підготовці кравців переважало учнівство, як передавання професійного досвіду від майстра до учня. Встановлено, що перший період розвитку системи професійної підготовки робітників швейного профілю (кінець 80-х рр. ХІХ століття – 1920 р.) характеризується обов'язковістю навчання швейної справи всіх дівчат на рівні побутових потреб, та появою жіночих професійних шкіл з фаховим вивченням крою та шиття.

Ключові слова: професійно-технічна освіта, кравець, швейний профіль, учнівство, рукоділля, модель.

Постановка проблеми у загальному вигляді. Модернізація професійно-технічної освіти, яка відбувається в умовах інтеграції до європейського освітнього простору, має історичні аналоги. На різних етапах розвитку суспільства підготовка кваліфікованих робітників здійснювалась у відповідності до стану виробництва, рівня культури суспільства, освітніх потреб різних соціальних верств населення. Дослідження історичних аспектів підготовки робітничих кадрів дозволяє будувати динамічні моделі підготовки кваліфікованих робітників, визначити тенденції розвитку професійної освіти, розвивати кращі досягнення попередніх поколінь педагогів професійної освіти. Для проектування змісту підготовки кваліфікованого робітника швейної галузі важливо прослідкувати історію підготовки швейників в різні історичні періоди.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Проблеми історії розвитку системи професійної підготовки робітничих кадрів в Україні присвячені численні дослідження російських та українських вчених: М.В. Анісімова [3], А.Н. Веселова, І.Л. Лікарчука [10], М.Ф. Пузанова, Г.І. Терещенка. Докладний аналіз переваг і недоліків схем періодизації різних дослідників викладений в [13, с.43-51]. Автор в основному погоджується з визначенням І.Л. Лікарчука періодів розвитку системи професійної підготовки